DIREKTYVOS (ES) 2016/801 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų	**1. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 12, 15, 17, 22, 33 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11-1 straipsniu įstatymo projektas (toliau – Projektas)** 2. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymas Nr. XV-945 (toliau - Įstatymas Nr.1) 3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas Nr. I-1489 (Suvestinė redakcija nuo 2026-05-22 iki 2026-0831) (toliau – Švietimo įstatymas) 4. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534 (Suvestinė redakcija nuo 2018-01-24) (toliau – Mokslo ir studijų įstatymas) 5. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 48, 52, 53, 58, 59, 77, 78, 79 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-16582 (toliau – Mokslo ir studijų įstatymas Nr. 2) 6. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas Nr. VIII-450 (Suvestinė redakcija nuo 2023-01-01-2023-03-31) (toliau – Profesinio mokymo įstatymas) 7. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr. XII-2603 (Suvestinė redakcija nuo 2025-01-01 iki 2026-06-06) (toliau – Darbo kodeksas) 8. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr. VIII-1864 (Suvestinė redakcija nuo 2018-07-17 iki 2018-12-31), (toliau – Civilinis kodeksas) 9. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas Nr. IX-1672 (suvestinė redakcija nuo 2019-12-11 iki 2020-04-30) (toliau – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas) 10. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas Nr. I-1343 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-22 iki 2026-06-30) (toliau – Sveikatos draudimo įstatymas)	**Direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo lygis**

	11. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas Nr. I-1336 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-06-26) (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas) 12. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas Nr. IX-110 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01) (toliau – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas) 13. Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas Nr. VIII-1509 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-02-12) (toliau - Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas) 14. Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymas Nr. IX-1904 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-21 iki 2026-06-30) (toliau - Nedarbo socialinio draudimo įstatymas) 15. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2512 (suvestinė redakcija nuo 2018-01-01) (toliau – Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas) 16. Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymas Nr. I-2018 (suvestinė redakcija nuo 2013-06-28), (toliau – Profesinių sąjungų įstatymas) 17. Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymas Nr. I-348 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-22) (toliau – Paramos mirties atveju įstatymas) 18. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas Nr. I-621 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-22 iki 2026-05-31) (toliau – Išmokų vaikams įstatymas) 19. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas Nr. I-2044 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-22 iki 2026-05-30) 20. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas Nr. IX-1007 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-01 iki 2026-12-31) (toliau - Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas)	

	21. Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas Nr. XII-1215 (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01 iki 2022-03-22) (toliau - Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas) 22. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas Nr. XII-2470 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-22 iki 2026-06-29) (toliau – Užimtumo įstatymas) 23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. birželio 12 d. nutarimas Nr. 475 „Dėl Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 29 d. nutarimas Nr. 212 „Dėl Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo (toliau – Nutarimas Nr. 212)	
22 straipsnis **Vienodas požiūris** 1. Tyrėjai turi teisę į vienodą požiūrį – tokį patį, kuris taikomas atitinkamos valstybės narės piliečiams, kaip numatyta Direktyvos 2011/98/ES 12 straipsnio 1 ir 4 dalyse.	**Įstatymas Nr. 1** **32 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas** Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „**62 straipsnis. Užsieniečių įsidarbinimas ir darbas** <...> 5. Užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už tokį patį darbą pas tą patį darbdavį dirbančio Lietuvos Respublikos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečio ar kito nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio, o jeigu tokio darbuotojo nėra, užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už Valstybės duomenų agentūros paskutinį paskelbtą kalendorinių metų vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį šalies ūkyje (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) pagal atitinkamą ekonominės veiklos rūšį. Jeigu Valstybės duomenų agentūros paskutinis paskelbtas kalendorinių metų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) pagal atitinkamą ekonominės veiklos rūšį yra didesnis negu paskutinis paskelbtas kalendorinių metų vidutinis mėnesinis BDU dydis, taikomas reikalavimas mokėti darbo užmokestį, ne mažesnį negu Valstybės duomenų agentūros paskutinis paskelbtas kalendorinių metų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis) pagal atitinkamą ekonominės veiklos rūšį. Šioje dalyje nustatyti reikalavimai darbo užmokesčio dydžiui netaikomi išduodant leidimą laikinai gyventi šio Įstatymo 44^1 straipsnyje nustatytu pagrindu.	**Visiškas**

	6. Užsieniečio darbo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, šis Įstatymas ir Europos Sąjungos teisės aktai. <...>.“ **Darbo kodeksas** **2 straipsnis. Darbo santykių teisinio reglamentavimo principai** 1. Darbo santykiai reglamentuojami vadovaujantis teisinio apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir visokeriopos darbo teisių gynybos, saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų sudarymo, darbo santykių stabilumo, laisvės pasirinkti darbą, teisingo apmokėjimo už darbą, darbo teisės subjektų lygybės, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, sveikatos būklės, ketinimo turėti vaiką (vaikų), įvaikį (įvaikių), globotinį (globotinių), rūpintinį (rūpintinių) (toliau – vaikas), santuokinės ir šeiminės padėties, priklausymo politinėms partijoms, profesinėms sąjungoms ir asociacijoms, aplinkybių, nesusijusių su darbuotojų dalykinėmis savybėmis, asociacijų laisvės, laisvų kolektyvinių derybų ir teisės imtis kolektyvinių veiksmų principais. <...> **26 straipsnis. Darbuotojų lyčių lygybė ir nediskriminavimas kitais pagrindais** 1. Darbdavys privalo įgyvendinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus. Tai reiškia, kad bet kokių darbdavio santykių su darbuotojais atvejais tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, sveikatos būklės, santuokinės ir šeiminės padėties, narystės politinėje partijoje, profesinėje sąjungoje ar asociacijoje, religijos (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimo turėti vaiką pagrindu, taip pat dėl to, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytomis teisėmis, bei dėl aplinkybių, nesusijusių su darbuotojų dalykinėmis savybėmis, ar kitais įstatymuose nustatytais pagrindais yra draudžiami. 2. Įgyvendindamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus, darbdavys, neatsižvelgdamas į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, sveikatos būklę, santuokinę ir šeiminę padėtį, etninę priklausomybę, priklausymą politinėms partijoms, profesinėms	

	sąjungoms ar asociacijoms, religiją (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimą turėti vaiką, taip pat į tai, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytomis teisėmis, ar kitus įstatymuose numatytus pagrindus, privalo: 1) priimdamas į darbą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas; 2) sudaryti vienodas darbo sąlygas, galimybes tobulinti kvalifikaciją, siekti profesinio tobulėjimo, persikvalifikuoti, įgyti praktinės darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas; 3) taikyti vienodus darbo vertinimo ir atleidimo iš darbo kriterijus; 4) už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį; 5) imtis priemonių, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos; 6) imtis tinkamų priemonių, kad asmenims su negalia būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamų darbo sąlygų sudarymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos. <...>. **32 straipsnis. Darbo sutarties sąvoka** 1.Darbo sutartis − darbuotojo ir darbdavio susitarimas, pagal kurį darbuotojas įsipareigoja būdamas pavaldus darbdaviui ir jo naudai atlikti darbo funkciją, o darbdavys įsipareigoja už tai mokėti darbo užmokestį. <...>. **59 straipsnis. Darbo sutarties nutraukimas darbdavio valia** <...> 2. Darbo sutartis šio straipsnio pagrindu negali būti nutraukta dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, dalyvavimo byloje prieš darbdavį, kaltinamą teisės pažeidimais, taip pat dėl kreipimosi į administracinius organus dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, santuokinės ir šeiminės padėties, ketinimo turėti vaiką, priklausymo politinėms partijoms, profesinėms	

	sąjungoms ir asociacijoms, dėl to, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytomis teisėmis, ar kitų diskriminacinių motyvų. **Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas** 3 straipsnis. Darbuotojų saugos ir sveikatos garantijos 1. Kiekvienam darbuotojui privalo būti sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, neatsižvelgiant į įmonės veiklos rūšį, darbo sutarties rūšį, darbuotojų skaičių, įmonės rentabilumą, darbo vietą, darbo aplinką, darbo pobūdį, darbo dienos ar darbo pamainos trukmę, darbuotojo pilietybę, rasę, tautybę, lytį, seksualinę orientaciją, amžių, socialinę kilmę, politinius ar religinius įsitikinimus. 2. Darbuotojo teisę turėti saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis Įstatymas ir kiti darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai. Saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas darbuotojams privalo sudaryti darbdaviai. Dėl saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų sudarymo darbuotojas turi teisę kreiptis į darbuotojų atstovą, padalinio vadovą ar kitą darbdavio įgaliotą asmenį, darbdaviui atstovaujantį asmenį, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Lietuvos Respublikos valstybinę darbo inspekciją prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ar kitas valstybės institucijas, teikdamas pasiūlymus ar reikalaudamas, kad būtų sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos. **Profesinių sąjungų įstatymas** **1 straipsnis. Teisė jungtis į profesines sąjungas** Fiziniai asmenys, turintys darbinį teisnumą ir veiksnumą, turi teisę laisvai steigti ir stoti į profesines sąjungas valstybės, šakos ar teritoriniu lygiu ir dalyvauti jų veikloje. Įmonės ar jos struktūrinio padalinio lygiu organizuotų profesinių sąjungų nariais gali būti tik tos įmonės ar jos struktūrinio padalinio darbuotojai. Profesinės sąjungos steigėjai gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir užsieniečiai, turintys darbinį teisnumą ir veiksnumą. Šio įstatymo taikymo ypatumai krašto apsaugos, policijos, valstybės saugumo ir kitose organizacijose gali būti nustatyti šių organizacijų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose. Darbdavys, jo įgaliotasis atstovas negali būti jo įmonėje, įstaigoje, organizacijoje veikiančių profesinių sąjungų narys. **2 straipsnis. Profesinių sąjungų narystė**	

	Į profesinę sąjungą įstojama ir iš jos išstojama profesinės sąjungos įstatuose (statute) nustatyta tvarka. Profesinių sąjungų nariai, teisėtai dirbantys pagal darbo sutartis ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi visas profesinės sąjungos narių teises ir pareigas, nustatytas profesinių sąjungų įstatuose (statute). Kiti profesinių sąjungų nariai turi visas profesinės sąjungos narių teises ir pareigas, nustatytas profesinių sąjungų įstatuose (statute), išskyrus teisę balsuoti priimant sprendimus dėl streiko skelbimo, kolektyvinių sutarčių sudarymo ir vykdymo bei dėl kitų klausimų, kurie gali turėti įtakos darbuotojų ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais dirbančių asmenų teisėms ir pareigoms. **Civilinis kodeksas** **2.38 straipsnis. Profesinės sąjungos** <...> 3. Profesinės sąjungos steigėjai gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir užsieniečiai, turintys darbinį teisnumą ir veiksnumą. **Švietimo įstatymas** **2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos** <...> 23. **Privalomasis švietimas** – Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, ir užsieniečiams, turintiems teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, privalomas ir valstybės garantuojamas ugdymas iki 16 metų pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo programas. <...> **5 straipsnis. Švietimo sistemos principai** Švietimo sistemos principai yra šie: 1) lygios galimybės – švietimo sistema yra socialiai teisinga, ji užtikrina asmens teisių įgyvendinimą, kiekvienam asmeniui ji laiduoja švietimo prieinamumą, bendrojo išsilavinimo bei pirmosios kvalifikacijos įgijimą ir sudaro sąlygas tobulinti turimą kvalifikaciją ar įgyti naują;	

	2) kontekstualumas – švietimo sistema yra glaudžiai susieta su krašto ūkinės, socialinės, kultūrinės raidos kontekstu, kartu su juo atsinaujina ir atitinka nuolat kintančias visuomenės reikmes; 3) veiksmingumas – švietimo sistema siekia geros kokybės rezultatų sumaniai ir taupiai naudodama turimus išteklius, nuolat vertindama, analizuodama ir planuodama savo veiklą, remdamasi veiksminga vadyba – tinkamais ir laiku priimamais sprendimais; 4) tęstinumas – švietimo sistema yra lanksti, atvira, pagrįsta įvairių formų ir institucijų sąveika; ji sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui mokytis visą gyvenimą; 5) įtrauktis – švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės. **24 straipsnis. Lietuvos gyventojų teisė ir pareiga mokytis** 1. Kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis, turintis teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir užsienietis, turintis teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi teisę mokytis, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją. 2. Valstybė imasi priemonių, kad kiekvienas vaikas Lietuvoje mokytųsi pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas. 2^1. Švietimo, mokslo ir sporto ministras ar jo įgaliota institucija kartu su švietimo įstaiga vykdo vaikų įtraukimo į ikimokyklinį ugdymą programas. 3. Kiekvienam Lietuvos Respublikos piliečiui, užsieniečiui, turinčiam teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir užsieniečiui, turinčiam teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, valstybė garantuoja: 1) priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą; 2) aukštojo mokslo studijų arba profesinio mokymo, suteikiančio pirmąją kvalifikaciją, programų prieinamumą. 4. Mokinys, nutraukęs mokymąsi ar studijas, teisės aktuose ar sutartyse nustatyta tvarka gali jas atnaujinti toje pačioje ar kitoje mokykloje. 5. Asmeniui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų ar pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygmens, sudaromas individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planas ir skiriama reikalinga mokymosi pagalba švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmeniui, įgijusiam pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą ir pageidaujančiam geriau pasirengti toliau mokytis, sudaromos sąlygos mokytis	

	pageidaujamų bendrojo ugdymo dalykų ir pasitikrinti mokymosi pasiekimus savo lėšomis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. 6. Lietuvos gyventojai turi teisę mokytis kitose užsienio valstybėse. Ši teisė įgyvendinama asmens iniciatyva, jos garantijas nustato Lietuvos Respublikos įstatymai arba tarptautiniai susitarimai. **28 straipsnis. Švietimo teikėjų tinklas** 1. Švietimo teikėjų tinklo paskirtis – užtikrinti visiems Lietuvos Respublikos piliečiams, užsieniečiams, turintiems teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir užsieniečiams, turintiems teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, privalomojo ir visuotinio švietimo prieinamumą, jo įvairovę, galimybes mokytis visą gyvenimą. 2. Švietimo teikėjų tinklą sudaro valstybinės, savivaldybių ir nevalstybinės bendrojo ugdymo mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, aukštosios mokyklos, neformaliojo švietimo mokyklos, laisvieji mokytojai, kiti švietimo teikėjai. <...> **38 straipsnis. Mokymosi pasiekimų vertinimas** 1. Mokymosi pasiekimų vertinimo ugdymo (ugdymosi) procese paskirtis – padėti mokiniui pasitikrinti individualią mokymosi pažangą, nustatyti jo pasiekimus ir, palyginus su bendrosiose programose nustatytais pasiekimų lygiais ar (ir) profesiniais standartais, rekomenduoti priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi bendrojo ugdymo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje ar aukštojoje mokykloje. 2. Mokymosi pasiekimus įsivertina mokinys, vertina mokytojas, švietimo teikėjas, mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų), švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija. 3. Bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimas ir vertinimo rezultatų panaudojimas reglamentuojamas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. 4. Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija ir savivaldybės vykdomoji institucija organizuoja mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas pasiekimų patikrinimus (brandos egzaminus, pasiekimų patikrinimus baigus pagrindinio ugdymo programą, nacionalinius	

	mokinių pasiekimų patikrinimus ir kitus mokymosi pasiekimų patikrinimo būdus) pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamas bendrąsias programas ir mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašus, mokinių pasiekimų tyrimus. Šie mokymosi pasiekimų patikrinimai organizuojami vienodi visų mokomųjų kalbų mokyklų mokiniams, nepažeidžiant lygių galimybių principo, apibrėžto šio įstatymo 5 straipsnyje, o mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių asmens gabumų), pritaikomi švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai organizuojami švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Visos bendrojo ugdymo mokyklos užtikrina lietuvių kalbos mokėjimą pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamą lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą. 5. Profesinio mokymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimai vertinami Profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka. 6. Aukštųjų mokyklų studentų mokymosi pasiekimai vertinami Mokslo ir studijų įstatymo nustatyta tvarka. **39 straipsnis. Mokymosi pasiekimų įteisinimas** 1. Mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų, patvirtinančių bendrojo ugdymo programų baigimą ir išsilavinimo įgijimą, turinį, formą ir išdavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. 2. Mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas pasiekimų įteisinimo dokumentai išduodami: 1) pradinio išsilavinimo pažymėjimas – įgijusiam pradinį išsilavinimą; 2) pagrindinio išsilavinimo pažymėjimas – įgijusiam pagrindinį išsilavinimą; 3) brandos atestatas – įgijusiam vidurinį išsilavinimą; 4) pažymėjimas – baigusiam formaliojo švietimo programas, nurodytas šio įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje; 5) mokymosi pasiekimų pažymėjimas – neįgijusiam pradinio, pagrindinio ar vidurinio išsilavinimo arba įgijusiam vidurinį ar jam prilygintą išsilavinimą, patvirtintą išduotu brandos atestatu ar kitu vidurinį ar jam prilygintą išsilavinimą patvirtinančiu dokumentu, ir papildomai ir (ar) pakartotinai besimokiusiam pagal vidurinio ugdymo dalykų programas ir jas baigusiam, ir (ar) papildomai, ir (ar) pakartotinai išlaikiusiam brandos egzaminus. 3. Kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų, patvirtinančių profesinio mokymo programų baigimą, kompetencijų įvertinimą, kvalifikacijos suteikimą, išdavimą nustato Profesinio mokymo įstatymas.	

	4. Mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų, patvirtinančių aukštojo mokslo studijų programų baigimą, aukštojo išsilavinimo, aukštojo mokslo kvalifikacijos suteikimą, išdavimą nustato Mokslo ir studijų įstatymas. 5. Asmeniui, baigusiam neformaliojo švietimo programą, išskyrus formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, gali būti išduotas pažymėjimas. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą baigusiam asmeniui išduodamas pažymėjimas. Asmens baigta formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įrašoma brandos atestate, jeigu ji atitinka švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų kriterijus. 6. Išsilavinimas ir kvalifikacija, įgyti pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažįstami Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, įstatymų ir Vyriausybės nustatyta tvarka. Sprendimai dėl išsilavinimo ir kvalifikacijos pripažinimo gali būti skundžiami Vyriausybės įgaliotų institucijų sudarytoms apeliacinėms komisijoms. **Mokslo ir studijų įstatymas** **52 straipsnis. Studijų sistemos sandara ir aukštojo mokslo kvalifikacijos** <...> 11. Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinį pripažinimą Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka Studijų kokybės vertinimo centras, Lietuvos mokslo taryba ir švietimo ir mokslo ministro įgaliotosios aukštosios mokyklos. Akademiniu pripažinimu laikomas kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo įvardijama kvalifikacijos (išsilavinimo) vertinimo metu nustatyta tos kvalifikacijos (išsilavinimo) vertė ketinant studijuoti ir (ar) dirbti Lietuvos Respublikoje. 12. Įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos priskyrimą atitinkamai studijų krypčiai, kai studijų kryptis išsilavinimo dokumentuose nenurodyta, atlieka kvalifikaciją suteikusi aukštoji mokykla, jeigu tokios mokyklos nėra arba išsilavinimas įgytas užsienyje, – konsultacijas dėl priskyrimo atitinkamai studijų krypčiai teikia Studijų kokybės vertinimo centras. **Mokslo ir studijų įstatymas Nr. 2** **5 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas** 1. Pakeisti 52 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „1) pakopinės studijos – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį, kvalifikaciniam laipsniui arba mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti;“.	

	2. Pakeisti 52 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „2. Pakopinės studijos gali būti šių pakopų: trumpoji – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį įgyti, pirmoji ir antroji – kvalifikaciniam (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsniui įgyti, trečioji – mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti.“ 3. Papildyti 52 straipsnį nauja 3 dalimi: „3. Asmenims, baigusiems trumpąsias studijas, kolegijos išduoda studijų pažymėjimą, suteikiantį teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas aukštojoje mokykloje.“ 4. Buvusias 52 straipsnio 3–9 dalis laikyti atitinkamai 4–10 dalimis. 5. Papildyti 52 straipsnį nauja 11 dalimi: „11. Suteikiamų kvalifikacijų ir studijų krypčių, kuriose gali būti vykdomos trumposios studijos, sąrašą tvirtina švietimo ir mokslo ministras, gavęs sektorinių profesinių komitetų, kaip jie suprantami Profesinio mokymo įstatyme, išvadą.“ 6. Buvusias 52 straipsnio 10, 11 ir 12 dalis laikyti atitinkamai 12, 13 ir 14 dalimis.“ **Profesinio mokymo įstatymas** **23 straipsnis. Kvalifikacijos ir (ar) mokymosi pasiekimų įteisinimas** 1. Išduodami šie kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentai: 1) profesinio mokymo diplomas – asmeniui, gavusiam jo įgytų tai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų teigiamą įvertinimą; 2) pažymėjimas – asmeniui, baigusiam profesinio mokymo programos modulį ar įvertinus dalies atitinkamos kvalifikacijos neformaliuoju būdu įgytas kompetencijas. 2. Kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, turinį, formą ir išdavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. 3. Asmeniui, kuris mokėsi pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar profesinio mokymo programos modulį, tačiau jų nebaigė, išduodama mokymosi pasiekimų pažyma. 4. Profesinio mokymo įstaigos mokiniui, lygiagrečiai su profesinio mokymo programa baigusiam pagrindinio ugdymo programą, patikrinus mokymosi pasiekimus, išduodamas pagrindinio išsilavinimo pažymėjimas, baigusiam vidurinio ugdymo programą ir išlaikiusiam brandos egzaminus, – brandos atestatas, nebaigusiam bendrojo ugdymo programos ar neišlaikiusiam brandos egzaminų, – mokymosi pasiekimų pažyma. 5. Užsienyje įgytos kvalifikacijos pripažinimą Lietuvoje įgytai kvalifikacijai ir Lietuvoje įgytos kvalifikacijos patvirtinimą vykstantiems į užsienį asmenims reglamentuoja Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktai ir tarptautinės sutartys.	

	Nutarimas Nr. 212 1. Išsilavinimo ir kvalifikacijų, įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinio pripažinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi išsilavinimo ir kvalifikacijų, įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas (toliau – užsienio ar tarptautinė kvalifikacija), akademinį pripažinimą Lietuvoje vykdantys kompetentingi subjektai ir jų kompetencija, subjektai, turintys teisę kreiptis dėl užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinio pripažinimo, pateiktini dokumentai, sprendimų dėl užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinio pripažinimo (toliau – sprendimas) priėmimo ir rekomendacijų dėl užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinio pripažinimo (toliau – rekomendacija) priėmimo, apeliacijų dėl užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinio pripažinimo (toliau – apeliacija) teikimas ir nagrinėjimas. 2. Užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinis pripažinimas atliekamas vadovaujantis Europos Tarybos ir UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse konvencija (toliau – Lisabonos pripažinimo konvencija), Globalia su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencija, kitomis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais užsienio ar tarptautinių kvalifikacijų akademinį pripažinimą, 2018 m. lapkričio 26 d. Europos Sąjungos Tarybos rekomendacija Nr. 2018/C 444/01 dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo, 2023 m. lapkričio 15 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2023/2611 dėl trečiųjų šalių piliečių kvalifikacijų pripažinimo, Lisabonos pripažinimo konvencijai taikyti ir įgyvendinti skirtais Lisabonos pripažinimo konvencijos Komiteto, Europos nacionalinių akademinio mobilumo ir pripažinimo informacijos centrų tinklo (toliau – ENIC), Nacionalinių akademinio pripažinimo informacijos centrų tinklo (toliau – NARIC), Europos Tarybos ar kitų kompetentingų subjektų priimtais dokumentais, Europos aukštojo mokslo erdvės švietimo ministrų susitikimuose patvirtintais dokumentais ir Aprašu. **<...>** 21. Užsienio ar tarptautinė kvalifikacija pripažįstama lygiaverte Lietuvoje teikiamai atitinkamai kvalifikacijai ar atitinkamam Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiui, jeigu nenustatomas esminis	

	kvalifikacijų skirtumas tarp bendrųjų reikalavimų, keliamų užsienio ar tarptautinei kvalifikacijai ir Lietuvos švietimo sistemai priklausančiai kvalifikacijai. <...>.“ **Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas** **4 straipsnis. Asmenys, draudžiami ligos socialiniu draudimu ir motinystės socialiniu draudimu** 1. Ligos socialiniu draudimu ir motinystės socialiniu draudimu privalomai draudžiamus asmenis bei ligos socialinio draudimo ir motinystės socialinio draudimo įmokų mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo įstatymas. <...> **Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas** **4 straipsnis. Asmenų, turinčių darbo santykius arba santykius, savo esme atitinkančius darbo santykius, socialinis draudimas** 1. Asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis Lietuvos Respublikos teritorijoje (įskaitant komandiruotus į Lietuvos Respubliką ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui asmenis) arba ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, bet pagal darbo sutartis, sudarytas su Lietuvos Respublikoje registruotais draudėjais, jeigu vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis arba Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais nenustatyta kitaip, asmenys, atlygintinai einantys pareigas, į kurias asmenį skiria ar deleguoja jo darbdavys kaip savo atstovą ir už tai moka atlygį, asmenys, susiję su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, tuo pačiu metu iš šio draudėjo gaunantys pajamas pagal autorines sutartis, iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos, draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu. <...> 2. Lietuvos Respublikos valstybės politikų darbo užmokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme, Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatyme, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatyme, Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nurodyti valstybės politikai, teisėjai, valstybės pareigūnai, žvalgybos pareigūnai, valstybės tarnautojai,	

	Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatyme nurodyti asmenys, kuriems darbo užmokestį ir nuo jo socialinio draudimo įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija (toliau – deleguoti asmenys), Europos deleguotieji prokurorai, kurių socialinio draudimo įmokas moka Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, darbo užmokestį gaunantys Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo Pirmininko, Respublikos Prezidento ar Ministro Pirmininko skiriami į pareigas asmenys draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu. <...> **Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas** **8 straipsnis. Teisė gauti ligos išmoką** 1. Teisę gauti ligos išmoką šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais turi asmenys, jeigu jie: 1) yra apdrausti ligos socialiniu draudimu; 2) tampa laikinai nedarbingi ir dėl to praranda darbo pajamų (išskyrus šio įstatymo 14 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytus atvejus), taip pat jeigu tuo laikotarpiu jie negauna ligos išmokos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą; 3) iki laikinojo nedarbingumo pradžios dienos turi ne trumpesnį kaip 3 mėnesių per paskutinius 12 mėnesių arba ne trumpesnį kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius ligos socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse. Ligos išmokoms, darbdavio mokamoms dvi pirmąsias ligos dienas, ligos socialinio draudimo stažo reikalavimas netaikomas. 2. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo ligos socialinio draudimo stažo, nes stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, ligos socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, sukako dveji metai. 3. Ligos išmoką turi teisę gauti ir apdraustieji asmenys iki 26 metų, kurie iki laikinojo nedarbingumo pradžios dienos neįgijo šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais mokėsi pagal bendrojo ugdymo programą ar pagal profesinio mokymo programą arba studijavo aukštosiose mokyklose pagal studijų programą, jeigu laikinasis nedarbingumas prasideda per 6 mėnesius nuo bendrojo ugdymo programos, profesinio mokymo programos arba aukštojo mokslo studijų programos baigimo ir atitinkamo	

	išsilavinimo ar kvalifikacijos įgijimo (pagal mokymosi ir (ar) kvalifikacijos pasiekimus įteisinantį dokumentą) dienos. 4. Ligos išmoką taip pat turi teisę gauti apdraustieji asmenys, jeigu jie iki laikinojo nedarbingumo pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais buvo draudžiami kaip asmenys, nurodyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, ir jeigu laikinasis nedarbingumas prasideda per 6 mėnesius nuo privalomosios karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos pabaigos. 5. Turintiems darbo ar tarnybos santykius asmenims ligos išmoka skiriama, jeigu teisė ją gauti atsirado darbo ar tarnybos laikotarpiu, įskaitant bandomąjį laikotarpį, ir atleidimo iš darbo ar tarnybos dieną. 6. Ligos išmoką taip pat turi teisę gauti neturintys darbo ar tarnybos santykių asmenys, jeigu jie turi šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą stažą, o laikinasis nedarbingumas prasidėjo laikotarpiu, kuriuo šie asmenys laikomi apdraustaisiais asmenimis. 7. Pagrindas skirti ligos išmoką yra nedarbingumo pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamas Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisykles. **16 straipsnis. Teisė gauti motinystės išmoką nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu** 1. Teisę gauti motinystės išmoką turi asmuo, kuris: 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje; 2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų nėštumo ir gimdymo atostogų arba nėštumo ir gimdymo laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje; 3) iki pirmosios nėštumo ir gimdymo atostogų dienos turi ne trumpesnį kaip 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį. 2. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo motinystės socialinio draudimo stažo, nes stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, motinystės socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, sukako dveji metai. 3. Asmeniui, turinčiam šio straipsnio 1 dalyje nurodytą motinystės socialinio draudimo stažą ir per 24 mėnesius iki pirmosios nėštumo ir gimdymo atostogų dienos tapusiam neapdraustu	

	asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, jį atleidus iš tarnybos, jam nutraukus individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį, taip pat Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje nurodytiems asmenims sustabdžius veiklą ir apie tai informavus mokesčių administratorių centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ar įgijus likviduojamo ar bankrutuojančio asmens statusą), motinystės išmoka mokama šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka. Motinystės išmoka asmeniui, turinčiam šio straipsnio 1 dalyje nurodytą motinystės socialinio draudimo stažą, taip pat skiriama, jeigu nėštumo ir gimdymo atostogos prasideda prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu. 4. Pagrindas skirti motinystės išmoką nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu yra nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisykles, arba darbdavio suteiktos 14 kalendorinių dienų nėštumo ir gimdymo atostogos pagal Darbo kodekso 132 straipsnio 1 dalį ar 30 kalendorinių dienų atostogos pagal Darbo kodekso 132 straipsnio 2 dalį. 4^1. Įmotėms, kurioms darbdavys suteikė 30 kalendorinių dienų atostogas pagal Darbo kodekso 132 straipsnio 2 dalį, motinystės išmoka skiriama *mutatis mutandis* taikant šio įstatymo 19 ir 21 straipsnių nuostatas. Šios dalies nuostatos *mutatis mutandis* taikomos neturinčioms darbo ar tarnybos santykių įmotėms. 5. Nėščiai moteriai, neturinčiai teisės gauti motinystės išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, mokama vienkartinė išmoka nėščiai moteriai pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą. **19 straipsnis. Teisė gauti tėvystės išmoką** 1. Teisę gauti tėvystės išmoką turi tėvas (įtėvis), kuris: 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu; 2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpiu; 3) iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnį kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 2 dalyje. 2. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo motinystės socialinio draudimo stažo, nes stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, motinystės socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, sukako dveji metai.	

	3. Jeigu gimęs vaikas mirė arba jeigu gimė negyvas vaikas ir dar neprasidėjo apdraustojo asmens tėvystės atostogos, tėvystės išmoka skiriama ir mokama už visą tėvystės atostogų laikotarpį, jei tėvystės atostogos prasideda ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo negyvo vaiko gimimo arba vaiko mirties dienos. Jeigu vaikas miršta prasidėjusių tėvystės atostogų laikotarpiu, tėvystės išmoka skiriama ir mokama iki apdraustajam asmeniui suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpio pabaigos. **22 straipsnis. Teisė gauti vaiko priežiūros išmoką** 1. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką turi vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas, ar šio straipsnio 6 dalyje nustatytas sąlygas atitinkantis vienas iš vaiko senelių arba buvęs vienas iš vaiko tėvų nuolatinių globėjų (rūpintojų), išskyrus atvejus, kai šis nuolatinis globėjas (rūpintojas) buvo teismo nutartimi nušalintas nuo nuolatinio globėjo (rūpintojo) pareigų, (toliau – buvęs vienas iš vaiko tėvų nuolatinių globėjų (rūpintojų)), kuris: 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 10, 11 ir 12 dalyse; 2) įstatymų nustatyta tvarka išėjęs jam suteiktų vaiko priežiūros atostogų arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai vaiko priežiūros atostogos nutraukiamos dėl grįžimo į darbą ar tarnybą, ir atvejus, numatytus šio straipsnio 10 ir 11 dalyse; 3) iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos turi ne trumpesnį kaip 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 7 dalyje. 2. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų, numatytų Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar vaiko priežiūros laikotarpio, išskyrus atvejus, nustatytus šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, dalį turi kiekvienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų, atitinkančių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių. 3. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų nepasinaudojus neperleidžiamomis dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogomis, numatytomis Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar jų dalimi, kitam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui už nepanaudotą neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų laikotarpį vaiko priežiūros išmoka neskiriama ir nemokama.	

	4. Vaiką ne mažiau kaip du paskutinius pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės, iki vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, mėnesius vienas auginantis vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už papildomą dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį, jeigu kitam tėvui (įtėviui) ar globėjui nebuvo išmokėta šio straipsnio 2 dalyje nurodyta vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių. 5. Laikoma, kad vaiką augina vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų, jei Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritorinis skyrius nustato, kad: 1) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra miręs ar pripažintas mirusiu; 2) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra pripažintas nežinia kur esančiu; 3) kitam iš vaiko tėvų (įtėvių) terminuotai ar neterminuotai yra apribota tėvų valdžia; 4) vaikui, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, nenustatyta tėvystė; 5) vaikas, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, yra atskirtas nuo vieno iš jo tėvų (įtėvių); 6) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų pripažintas neveiksniu šioje srityje; 7) vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su vienu iš jo tėvų (įtėvių), o kitam jo tėvų (įtėvių) apribotas bendravimas su vaiku; 8) kitas iš vaiko globėjų yra atleistas arba nušalintas nuo pareigų; 9) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų atlieka laisvės atėmimo bausmę įkalinimo įstaigoje ir dėl to negali prižiūrėti vaiko. 6. Vienas iš vaiko senelių ar buvęs vienas iš vaiko tėvų nuolatinių globėjų (rūpintojų) turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, išskyrus vaiko priežiūros išmoką, skiriamą ir mokamą vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, jeigu jis (ji) atitinka visas šias sąlygas: 1) jis (ji) atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas; 2) teisę gauti vaiko priežiūros išmoką tam pačiam vaikui prižiūrėti turi bent vienas iš vaiko tėvų. 7. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo motinystės socialinio draudimo stažo, nes šio stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, motinystės socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, suėjo 2 metai. 8. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti motinystės išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau	

	bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota motinystės išmoka arba vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka. Vaiko priežiūros išmokos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos. 9. Asmeniui, neturinčiam teisės gauti vaiko priežiūros išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų ir atitinkančiam Išmokų vaikams įstatyme nustatytas sąlygas, mokama išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai pagal Išmokų vaikams įstatymą. 10. Vaiko priežiūros išmoką gaunančiam vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, ar buvusiam vienam iš vaiko tėvų nuolatinių globėjų (rūpintojų), tapusiam neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, jį atleidus iš tarnybos, jam nutraukus individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį, taip pat Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje nurodytiems asmenims sustabdžius veiklą ir apie tai informavus mokesčių administratorių centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ar įgijus likviduojamo ar bankrutuojančio asmens statusą), vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu. 11. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą motinystės socialinio draudimo stažą turinčiam vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, ar buvusiam vienam iš vaiko tėvų nuolatinių globėjų (rūpintojų), per 24 mėnesius iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos tapusiam neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, jį atleidus iš tarnybos, jam nutraukus individualią veiklą ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį, taip pat Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje nurodytiems asmenims sustabdžius veiklą ir apie tai informavus mokesčių administratorių centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ar įgijus likviduojamo ar bankrutuojančio asmens statusą) ir dėl to negavusiam vaiko priežiūros atostogų, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu.	

	12. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų, gaunančiam pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, kuris nėra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka, jeigu jam buvo mokėta motinystės ar tėvystės išmoka ir jis turi šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą motinystės socialinio draudimo stažą. **Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas** **4 straipsnis. Asmenys, draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu** Nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu privalomai draudžiami asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas) 4 straipsnio 1–4 dalyse ir 6 straipsnio 4, 5, 8, 10 dalyse. **12 straipsnis. Ligos išmoka** 1. Ligos išmoka skiriama Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1–4 dalyse ir 6 straipsnio 4, 5, 10 dalyse nurodytiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais. 2. Ligos išmoka skiriama, jeigu teisė ją gauti atsirado draudimo laikotarpiu. 3. Pagrindas skirti ligos išmoką yra nedarbingumo pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisykles, ir draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai. **19 straipsnis. Netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija** 1. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka iki 20 procentų dalyvumo, jam išmokama netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 7,76 procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti. 2. Jeigu nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio terminuotai netenka daugiau kaip 20, bet mažiau kaip 30 procentų dalyvumo, jam išmokama netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija, kurios dydis yra 15,52 procento jo 24 mėnesių kompensuojamojo uždarbio, taikomo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti.	

	3. Jeigu nukentėjusiajam nustatytas neterminuotas netektas dalyvumas, nurodytas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje, netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija išmokama trigubai didesnė, negu nurodyta atitinkamai šio straipsnio 1 ar 2 dalyje. 4. Kompensuojamasis uždarbis netekto dalyvumo vienkartinei kompensacijai apskaičiuojamas Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka pagal nukentėjusiojo draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba profesinės ligos nustatymo mėnesį. 5. Mėnesio kompensuojamasis uždarbis netekto dalyvumo vienkartinei kompensacijai apskaičiuoti negali būti mažesnis už 15 procentų vidutinio šalies darbo užmokesčio (D) ir negali viršyti vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojančio nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš darbo arba susirgimo ūmia profesine liga nustatymo mėnesį, dviejų dydžių. 6. Jeigu nukentėjusiojo, kuriam jau buvo išmokėta netekto dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) vienkartinė kompensacija (toliau kartu – netekto dalyvumo (darbingumo) vienkartinė kompensacija), netektas dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumas) pasikeičia ir neviršija šiame straipsnyje nustatytų dydžių, o naujai apskaičiuota netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija yra didesnė už gautąją, išmokamas naujai apskaičiuotos ir jau išmokėtos kompensacijos skirtumas. 7. Netekto dalyvumo vienkartinė kompensacija skiriama pasibaigus Agentūros sprendimo apskundimo terminui Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. **20 straipsnis. Netekto dalyvumo periodinė kompensacija** 1. Jeigu nustatoma, kad nukentėjusysis dėl draudžiamojo įvykio neteko nuo 30 iki 45 procentų dalyvumo, jam mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija. Asmeniui, dėl draudžiamojo įvykio netekusiam 45 ir daugiau procentų dalyvumo, mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija: 1) jeigu gavėjas dėl to paties draudžiamojo įvykio neturi teisės į tokio paties dydžio arba didesnę socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) ar negalios pensiją; 2) jeigu gavėjui dėl to paties draudžiamojo įvykio mokama socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) ar negalios pensija yra mažesnė už apskaičiuotą netekto dalyvumo periodinę kompensaciją. Šiuo atveju gavėjui mokama netekto dalyvumo periodinė kompensacija, kurios dydis yra nustatomas kaip šiame punkte nurodytų išmokų skirtumas.	

	2. Netekto dalyvumo periodinė kompensacija nukentėjusiajam mokama kas mėnesį už praėjusį mėnesį. Ji apskaičiuojama kaip netekto dalyvumo koeficiento (d) (šio įstatymo 3 straipsnio 11^2 dalis), kompensavimo koeficiento (k) (šio įstatymo 3 straipsnio 7, 8, 9 dalys) ir 77,58 procento vidutinio šalies darbo užmokesčio (D), galiojančio mėnesį, už kurį mokama kompensacija, sandaugos pusė, tai yra pagal formulę $0,5 \times d \times k \times 0,7758 \times D$. **Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymas** **4 straipsnis. Nedarbo draudimu draudžiami asmenys** Šio įstatymo nustatyta tvarka nedarbo draudimu privalomai draudžiami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1–4 dalyse, 6 straipsnio 1–4 dalyse nurodyti asmenys ir 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų nariai ir ūkinių bendrijų tikrieji nariai. **5 straipsnis. Teisė į nedarbo draudimo išmoką** 1. Teisę į nedarbo draudimo išmoką turi Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) įsiregistravę šio įstatymo 4 straipsnyje nurodyti asmenys, kuriems suteiktas bedarbio statusas, jeigu Užimtumo tarnyba jiems nepasiūlė tinkamo darbo ar aktyvios darbo rinkos politikos priemonių ir jeigu jie atitinka bent vieną iš šių sąlygų: 1) iki bedarbio statuso įgijimo dienos turi ne mažesnį kaip 12 mėnesių nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėnesių; 2) baigė privalomąją pradinę karo tarnybą ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą arba buvo paleisti iš privalomosios pradinės karo tarnybos, kurios metu įgijo pagrindinį karinį parengtumą. 2. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti bedarbiai turi teisę gauti nedarbo draudimo išmoką, kai jie įgyja bedarbio statusą ne vėliau kaip per 6 kalendorinius mėnesius po paleidimo iš privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos. **Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas** **3 straipsnis. Teisė gauti socialinio draudimo pensiją** 1. Teisę gauti socialinio draudimo pensiją turi šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys:	

	1) gyvenantys Lietuvos Respublikoje ir deklaravę gyvenamąją vietą arba įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka; 2) gyvenantys valstybėse, kuriose jiems taikomos Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos; 3) gyvenantys valstybėse, kuriose jiems taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatos dėl pensijų mokėjimo; 4) gyvenantys valstybėse, kuriose jiems netaikomos Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatos dėl pensijų mokėjimo. 2. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti asmenys pagal šį įstatymą teisę gauti socialinio draudimo pensiją įgyja tik tuo atveju, jeigu jie yra įgiję ne mažesnį už minimalųjį stažą atitinkamos rūšies socialinio draudimo pensijai gauti dirbdami Lietuvos įmonėse, įstaigose, organizacijose (toliau – Lietuvos įmonės) (šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalis). Lietuvos Respublikos asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymo nustatyta tvarka reabilituotiems politiniams kaliniams ir tremtiniams (toliau – reabilituoti politiniai kaliniai ir tremtiniai), dalį stažo įgijusiems kalinimo metu ar tremtyje, sąlyga įgyti minimalųjį stažą dirbant Lietuvos įmonėse netaikoma. **42 straipsnis. Pensijos skyrimas asmeniui gyvenant užsienio valstybėje ir pensijos mokėjimas pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę** 1. Asmeniui gyvenant užsienio valstybėje, kurioje jam taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, pensija skiriama ir mokama pagal šį įstatymą ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas dėl pensijų mokėjimo. 2. Asmeniui gyvenant užsienio valstybėje, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, pensija skiriama už šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytus stažo laikotarpius. 3. Pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, jam mokama paskirtoji pensija, jeigu pensijos gavėjas yra įgijęs ne mažesnį kaip minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai	

	gauti ir visą šį stažą įgijo dirbdamas Lietuvos įmonėse arba pensijos gavėjas yra reabilituotas politinis kalinys ar tremtinys, įgijęs dalį stažo kalinimo metu ar tremtyje. Tais atvejais, kai pensijos gavėjas yra įgijęs ne mažesnį kaip minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti dirbdamas Lietuvos įmonėse, tačiau į jo stažą buvo įskaityti laikotarpiai, įgyti dirbant užsienio valstybėse, pensija perskaičiuojama tik pagal stažo, įgyto dirbant Lietuvos įmonėse, duomenis ir mokama perskaičiuota pensija. 4. Našlių ar našlaičių pensijos gavėjui, persikėlusiam gyventi į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, paskirtoji našlių ar našlaičių pensija mokama, jei mirusysis (paskelbtas mirusiu) atitiko šio įstatymo 35 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas. Jeigu našlių pensija, paskirta iki 2007 m. sausio 1 d., ar našlaičių pensija buvo paskirta už mirusiojo (paskelbto mirusiu) įgytą minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti dirbant Lietuvos įmonėse, tačiau į jo stažą buvo įskaityti laikotarpiai, įgyti dirbant užsienio valstybėse, našlių ar našlaičių pensija perskaičiuojama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka pagal mirusiojo (paskelbto mirusiu) stažo, įgyto dirbant Lietuvos įmonėse, duomenis ir mokama perskaičiuota pensija. 5. Kitais atvejais užsienio valstybėje gyvenančiam asmeniui, neatitinkančiam šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, pensija mokama dar šešis mėnesius po asmens išvykimo mėnesio ir po to jos mokėjimas nutraukiamas. 6. Šio straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalių nuostatos dėl pensijos mokėjimo pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę taikomos tik tais atvejais, kai pensijos gavėjas išvyksta į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo. Lietuvos Respublikai prisijungus prie tarptautinių konvencijų arba sudarius tarptautines sutartis dėl pensijų mokėjimo, pensija mokama taip, kaip nustatyta tarptautinėse konvencijose arba sutartyse. **Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymas** **5 straipsnis. Laidojimo pašalpa** 1. Laidojimo pašalpa mokama mirus: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, turėjusiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje;	

	3) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje buvo išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą; 4) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, kuriems buvo suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje; 5) asmenims, kuriems vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais turi būti taikomas šis įstatymas; 6) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, kuriems buvo išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ar kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, jeigu jie iki mirties dirbo Lietuvos Respublikoje arba anksčiau dirbo ne trumpesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį ir buvo įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaip bedarbiai; 7) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems buvo išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje; 8) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, kuriems buvo išduotas leidimas dirbti sezoninį darbą Lietuvos Respublikoje; 9) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems užsieniečiams, kuriems buvo išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje kaip perkeltiems įmonės viduje, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje kaip perkeltiems įmonės viduje; 10) Lietuvos Respublikoje gyvenusiems Australijos, Japonijos, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems buvo išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju.	

	2. Laidojimo pašalpa taip pat mokama, kai Lietuvos Respublikoje gyvenančio asmens, turinčio šio straipsnio 1 dalyje nustatytą statusą, vaikas gimsta negyvas. 3. Laidojimo pašalpa mokama šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą asmenį laidojančiam asmeniui. 4. Laidojimo pašalpa nemokama, kai laidojama valstybės biudžeto ar savivaldybių biudžetų lėšomis. 5. Teisės į laidojimo pašalpą atsiradimo diena yra asmens mirties data (rasto mirusio asmens – medicininio mirties liudijimo (tais atvejais, kai vaikas gimė negyvas, – medicininio perinatalinės mirties liudijimo) išrašymo data). **Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas** 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas 1. Šis įstatymas nustato vienkartines ir periodines išmokas, užtikrinančias finansinę paramą šeimoms, auginančioms vaikus ar įvaikius, ir vaikams, netekusiems tėvų globos, jų dydžius, asmenų, turinčių teisę gauti išmokas, kategorijas, šių išmokų skyrimo ir mokėjimo sąlygas, tvarką ir finansavimą. 2. Šio įstatymo nuostatos taikomos Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 3) užsieniečiams, paskirtiems vaiko, Lietuvos Respublikos piliečio, ar vaiko užsieniečio, kurių globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje arba kurių globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija, globėjais (rūpintojais), ir vaikams užsieniečiams, kuriems globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje arba kurių globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija; 4) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą; 5) užsieniečiams, kuriems išduotas leidimas laikinai gyventi ar kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“	

	22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, jeigu jie dirba Lietuvos Respublikoje arba dirbo ne trumpesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį ir yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaip bedarbiai, išskyrus užsieniečius, kuriems leista atvykti studijuoti; 6) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomas šis įstatymas; 7) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas; 8) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi išduotas kaip perkeltiems įmonės viduje ne trumpesniam kaip 9 mėnesių laikotarpiui, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi kaip perkeltiems įmonės viduje; 10) Australijos, Japonijos, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (toliau – Jungtinė Karalystė), Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju. Šių valstybių piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas. 3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas vaikams (asmenims), skiriant šio įstatymo 6 straipsnyje ir 11 straipsnio 2 dalyje nustatytas išmokas jų mokymosi užsienio valstybių mokymo įstaigose laikotarpiu. 4. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede. **Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas** **1 straipsnis. Įstatymo tikslas**	

	<...> 2. Šis įstatymas taikomas: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje; 3) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai; 4) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 5) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje; 6) Australijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi), ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju; 7) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju; 8) asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas. <...> **Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas** 6 straipsnis. Draudžiamieji ir apdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu 1. Privalomuoju sveikatos draudimu yra draudžiami: 1) Lietuvos Respublikos piliečiai ir užsieniečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje; 2) leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje turintys užsieniečiai (išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytus asmenis), kurie dirba Lietuvos Respublikoje arba kurie dirbo Lietuvos Respublikoje ne trumpiau kaip 6 mėnesius ir yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba)	

	kaip bedarbiai, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgiję Lietuvos Respublikoje dirbantys užsieniečiai. 2^1) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiai ir jų šeimos nariai, kurie iki pereinamojo laikotarpio, nustatyto 2020 m. sausio 24 d. Briuselyje ir Londone pasirašyto Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos 126 straipsnyje (toliau – pereinamasis laikotarpis), pabaigos buvo įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir teisėtai gyvena Lietuvos Respublikoje. Šeimos nariai suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“; 2^2) leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje turintys užsieniečiai, nurodyti 6 straipsnio 4 dalies 21 punkte; 3) nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai; 4) užsieniečiai, kuriems suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje; 5) asmenys, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomas šis Įstatymas; 6) perkeliamieji asmenys; 7) užsieniečiai, kuriems suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje ir kurie yra asmenys iki 18 metų arba asmenys, gaunantys Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą senatvės pensiją, netekto darbingumo pensiją ar šalpos neįgalumo pensiją, arba asmenys, gaunantys šalpos kompensaciją, jiems sukakus Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių ar juos pripažinus netekusiais 60 procentų ar daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. netekusiais 60 procentų ar daugiau darbingumo), arba senatvės ar negalios pensiją pagal šalies, iš kurios pasitraukusiems asmenims suteikta laikinoji apsauga, teisės aktus, arba Lietuvos Respublikos arba šalies, iš kurios pasitraukusiems asmenims suteikta laikinoji apsauga, teisės aktų nustatyta tvarka yra pripažinti asmenimis su negalia; 8) asmenų, nurodytų šios dalies 1 ir 2 punktuose, sutuoktiniai arba asmenys, su kuriais yra sudaryta registruotos partnerystės sutartis, ir (arba) nepilnamečiai jų šeimos nariai, turintys leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę, patvirtinančią jo teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. <...>. **Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas**	

	1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis 1. Šis Įstatymas nustato gyventojų pajamų apmokestinimo pajamų mokesčiu tvarką. **2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos** 2. **Gyventojas** – nuolatinis ir nenuolatinis Lietuvos gyventojas. 3. **Nuolatinis Lietuvos gyventojas** – fizinis asmuo, kuris laikomas nuolatiniu Lietuvos gyventoju pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas. 4. **Nenuolatinis Lietuvos gyventojas** – fizinis asmuo, kuris pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas nelaikomas nuolatiniu Lietuvos gyventoju. **3 straipsnis. Pajamų mokesčio mokėtojai** Pajamų mokestį moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas. **4 straipsnis. Nuolatinis Lietuvos gyventojas** 1. Nuolatiniu Lietuvos gyventoju laikomas: 1) fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta mokestiniu laikotarpiu yra Lietuvoje, arba 2) fizinis asmuo, kurio asmeninių, socialinių arba ekonominių interesų buvimo vieta mokestiniu laikotarpiu yra veikiau Lietuvoje nei užsienyje, arba 3) fizinis asmuo, kuris mokestiniu laikotarpiu Lietuvoje išbūva ištisai arba su pertraukomis 183 arba daugiau dienų. 183 dienų laikotarpio apskaičiavimo taisykles nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, arba 4) fizinis asmuo, kuris Lietuvoje išbūva ištisai arba su pertraukomis 280 arba daugiau dienų vienas paskui kitą einančiais mokestiniais laikotarpiais ir viename iš šių mokestinių laikotarpių išbuvo Lietuvoje ištisai arba su pertraukomis 90 arba daugiau dienų, jei šio straipsnio 3 dalyje nenustatyta kitaip. 90 ir 280 dienų laikotarpio apskaičiavimo taisykles nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, arba 5) fizinis asmuo, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis ir neatitinka šios dalies 3 ir 4 punkto kriterijų, tačiau tokiam fiziniam asmeniui atlyginimas pagal darbo sutartį arba pagal jų esmę atitinkančias sutartis mokamas arba jo gyvenimo kitoje valstybėje išlaidos dengiamos iš Lietuvos valstybės arba savivaldybių biudžetų. <...> **17 straipsnis. Neapmokestinamosios pajamos** 1. Neapmokestinamosios pajamos yra šios:	

	1) pašalpos, kurias, gyventojui mirus, asmuo, su kuriuo gyventojas buvo susijęs darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, išmoka jo sutuoktiniui arba vaikams (įvaikiams), arba tėvams (įtėviams), taip pat pašalpos, kurias išmoka asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, mirus šio gyventojo sutuoktiniui, vaikams (įvaikiams), tėvams (įtėviams); <...> 5) Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio kompensacijos, įskaitant teisės aktuose nustatytas tiesiogines išmokas pajamų lygiui palaikyti, taip pat kompensacijos, kurių dydžiai nenustatyti, tačiau mokėjimas reglamentuotas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, įskaitant kompensacijas už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą, išskyrus kompensacijas, mokamas gyventojui, kai nutraukiama darbo sutartis ar jos esmę atitinkanti sutartis, ir pinigines kompensacijas už nepanaudotas atostogas; <...> 14) darbuotojo naudai darbdavio mokamų gyvybės draudimo įmokų pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą iki 2012 m. gruodžio 31 d., kai draudimo sutarties terminas ne trumpesnis kaip 10 metų arba kai draudimo išmoka išmokama apdraustajam sulaukus 55 metų, ir 350 eurų per mokestinį laikotarpį sumos neviršijančių draudimo įmokų už papildomą (savanorišką) sveikatos draudimą, kai draudimo objektas yra apdraustojo sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas, ir pensijų įmokų į pensijų sąskaitą pensijų fonde suma, per mokestinį laikotarpį neviršijanti 25 procentų per mokestinį laikotarpį darbuotojui apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų;4) darbuotojo naudai darbdavio mokamų gyvybės draudimo įmokų pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą iki 2012 m. gruodžio 31 d., kai draudimo sutarties terminas ne trumpesnis kaip 10 metų arba kai draudimo išmoka išmokama apdraustajam sulaukus 55 metų, ir draudimo įmokų už papildomą (savanorišką) sveikatos draudimą, kai draudimo objektas yra apdraustojo sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas, ir pensijų įmokų į pensijų sąskaitą pensijų fonde suma, per mokestinį laikotarpį neviršijanti 25 procentų per mokestinį laikotarpį darbuotojui apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų; <...> 39) iš asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, per mokestinį laikotarpį gautų prizų ir dovanų vertė, neviršijanti 200 eurų, taip pat gyventojo nauda, gauta asmeniui, susijusiam su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, sumokėjus (visiškai ar iš dalies) už geležinkelio ar kelių viešojo transporto bilietus, skirtus gyventojui atvykti į darbo vietą ir parvykti iš jos;	

	<..> 49) įstatymų nustatyto dydžio delspinigiai už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą; <...> **20 straipsnis. Neapmokestinamasis pajamų dydis** 1. Neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) taikomas tik su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms. Metinis NPD (toliau – MNPD), jeigu šio straipsnio 6 dalyje nenustatyta kitaip, taikomas tokia tvarka: 1) MNPD negali būti didesnis negu 8 964 eurai, jeigu gyventojo metinės pajamos (toliau – GMP) neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumos; 2) kai GMP viršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumą, MNPD negali būti didesnis negu suma, apskaičiuota pagal šią formulę: Gyventojui taikytinas MNPD = 8 964 – 0,49 × (GMP – dvylika minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių).“ 2. Jeigu šio straipsnio 6 dalyje nenustatyta kitaip, NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tokia tvarka: 1) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos per mėnesį neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieno dydžio, taikomas mėnesio NPD yra 747 eurai; 2) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos per mėnesį viršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieną dydį, taikytinas mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal šią formulę: Gyventojui taikytinas mėnesio NPD = 747 – 0,49 × (gyventojo mėnesio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos – minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vienas dydis).“ 3. Jeigu pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatytą formulę apskaičiuotas NPD yra neigiamas, laikoma, kad jis lygus 0. 4. NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tik nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kai jis pagal šio straipsnio 2 dalies nuostatas turėdamas teisę į NPD pateikia laisvos formos prašymą vienoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje. Taikant šio straipsnio 2 dalies nuostatas mokestiniu laikotarpiu turi būti atsižvelgiama tik į visas	

	kas mėnesį mokamas išmokas (pagrindinį darbo užmokestį, priedus ir priemokas), susijusias su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais. 5. Gyventojas turi teisę mokestiniu laikotarpiu atsisakyti NPD ar jo dalies taikymo net tuo atveju, kai jis pagal šio straipsnio 2 ar 6 dalį jam gali būti pritaikytas. 6. Asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis), arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkus neįgalumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 1 127 eurai. Asmenims, kuriems nustatytas 30–55 procentų dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis arba vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis), arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 1 057 eurai. Atsiradus arba pasibaigus teisei į šioje dalyje nurodytą mėnesio NPD, šis dydis pradedamas arba nustojamas taikyti nuo kitą, negu atsirado arba pasibaigė teisė į jį, mėnesį gautų pajamų. Šioje dalyje nurodytiems gyventojams taikytina MNPD suma yra lygi jiems pagal šios dalies nuostatas atitinkamais mokestinio laikotarpio mėnesiais taikytinų NPD sumai, pridėjus pagal šio straipsnio 1 dalį šiems gyventojams apskaičiuotą MNPD dalį, proporcingą mokestinio laikotarpio mėnesių, kuriais jie neturėjo teisės į NPD pagal šios dalies nuostatas, skaičiui. 7. GMP yra lygios gyventojo mokestinio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų, išskyrus apmokestinamąsias pajamas, kurioms taikomas šio Įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytas mokesčio tarifas, pajamas, nuo kurių mokestis sumokėtas įsigyjant verslo liudijimą, taip pat išmokas, mokamas pasibaigus ar nutraukus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartį, neviršijančias sumokėtų įmokų dydžio, sumai, neatėmus šio Įstatymo 21 straipsnyje nurodytų išlaidų ir gyventojui taikytino MNPD. 8. Tais atvejais, kai su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos gaunamos už laikotarpį, ilgesnį kaip vienas mokestinio laikotarpio mėnuo, su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos apskaičiuojamos atskirai už kiekvieną mokestinio laikotarpio mėnesį, už kurį šios pajamos buvo apskaičiuotos išmokėti, taikant to mokestinio laikotarpio mėnesio NPD. 9. Nenuolatiniam Lietuvos gyventojui NPD gali būti taikomas tik mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, teikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją. NPD nenuolatiniam Lietuvos gyventojui taikomas atsižvelgiant į šio straipsnio 1, 3, 6 ir 7 dalių nuostatas. 10. Šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatytais atvejais iš pajamų atimama MNPD dalis, apskaičiuota tame straipsnyje nustatyta tvarka.	

	21 straipsnis. Iš pajamų atimamos gyventojo patirtos išlaidos 1. Iš pajamų gali būti atimamos šios per mokestinį laikotarpį patirtos nuolatinio Lietuvos gyventojo išlaidos: 1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių vaikų su negalia (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai iki 2034 m. gruodžio 31 d. sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui; 2) savo, sutuoktinio, iki 18 metų ir vyresnių vaikų su negalia (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai iki 2034 m. gruodžio 31 d. sumokėtos pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas pensijų kaupimo sutartis; 2^{1}) pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias Lietuvos nuolatinis gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės negu 3 procentai šio gyventojo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos; 3) už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jeigu už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo	

	profesinio mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), iš pajamų gali būti atimama per mokestinį laikotarpį grąžinta šios paskolos dalis; 2. Tais atvejais, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuris mokosi ar studijuoja, nėra pajamų mokesčio mokėtojas arba neturi galimybių pasinaudoti teise iš pajamų atimti sumokėtas už profesinį mokymą ar studijas, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, išlaidas, šias išlaidas laikantis minėto punkto nuostatų gali iš savo pajamų atimti tėvai (įtėviai), globėjai, rūpintojai ir (arba) sutuoktinis. 3. Bendra atimamų išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomi šio Įstatymo 6 straipsnio 1, 2, 6, 8 ir 9 dalyse nustatyti pajamų mokesčio tarifai, sumos, apskaičiuotos šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, atėmus šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nurodytas sumas. Šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 2^1 punktuose nurodytų išlaidų suma bet kokiu atveju negali viršyti 1 500 eurų. 4. Išlaidos atimamos tik iš nuolatinio Lietuvos gyventojo gautų pajamų apskaičiuojant pajamų mokestį už mokestinį laikotarpį pateikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją. 5. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, jei nuolatinis Lietuvos gyventojas atitinkamas įmokas moka užsienio vienetams, įregistruotiems ar kitaip organizuotiems tikslinėse teritorijose, nuolatinio Lietuvos gyventojo mokamoms įmokoms pensijų anuitetams įsigyti, – nuolatiniams Lietuvos gyventojams, nurodytiems šio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje, taip pat kaupiamosioms pensijų įmokoms į pensijų kaupimo bendrovę pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, kai taikomas šio straipsnio 1 dalies 2 punktas. 6. Gyvybės draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2004 m. gegužės 1 d., šio straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos taikomos, jeigu įmokų gavėjas pagal šias sutartis yra vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje. 7. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos taikomos, jeigu įmokų gavėjas yra Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio vienetas. **Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas** **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis** Šio įstatymo paskirtis – nustatyti paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti	

	gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei būsto pardavimo sąlygas ir tvarką. **8 straipsnis. Teisė į valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją** Teisę į valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) įsigyja pirmą būstą Lietuvos Respublikos teritorijoje arba atitinka vieną iš šių sąlygų: a) pastaruosius 5 metus iki prašymo suteikti paramą būstui įsigyti pateikimo dienos, šio prašymo pateikimo metu, taip pat teisės į valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją nustatymo metu neturi būsto nuosavybės teise ir nebuvo pasinaudoję šia paramos forma ar finansine paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymu; b) turi ar per pastaruosius 5 metus iki prašymo suteikti paramą būstui įsigyti pateikimo dienos turėjo nuosavybės teise būstą, kurio naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų ir (ar) vienu metu turėtų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 14 kvadratinių metrų, arba turimas būstas, neatsižvelgiant į jo naudingąjį plotą, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų. Parama teikiama valstybės iš dalies kompensuojamų būstų kreditų gavėjams būstui pirkti, statyti (dalį kredito panaudojant žemės sklypui, kuriame yra arba planuojamas statyti būstas, pirkti), nuosavybės teise turimam būstui rekonstruoti arba mokant išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją; c) neįgalusis ar šeima, kurioje yra neįgalusis, nuosavybės teise turi būstą, nepritaikytą neįgaliųjų poreikiams. Parama teikiama tik valstybės iš dalies kompensuojamų būstų kreditų gavėjams nuosavybės teise turimam būstui rekonstruoti jį pritaikant neįgaliųjų poreikiams. **9 straipsnis. Teisė į socialinio būsto nuomą**	

	1. Teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinių metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma. 2. Teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą turi asmenys ir šeimos, gyvenantys savivaldybės išnuomotame socialiniame būste, jeigu jiems išnuomoto socialinio būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam šeimos nariui, yra mažesnis kaip 10 kvadratinių metrų arba šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais yra mažesnis kaip 14 kvadratinių metrų, arba jeigu jie turi teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą pagal šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytus socialinio būsto naudingojo ploto normatyvus, arba jeigu asmuo ar šeimos narys tampa neįgaliuoju ir dėl judėjimo ar apsitarnavimo funkcijų sutrikimų jam (šeimai) turi būti nuomojamas specialiai pritaikytas socialinis būstas. **10 straipsnis. Teisė į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją** Teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinių metrų, jeigu šeimoje yra	

	neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma; **Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas** **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas** 1. Šis įstatymas nustato pagrindines užimtumo formas ir jų sistemą, darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių subjektų funkcijas, darbo rinkos paslaugų teikimo ir užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo organizavimą ir finansavimą, atsakomybę už nelegalų darbą, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, nedeklaruotą darbą ir nedeklaruotą savarankišką veiklą. 2. Šiuo įstatymu nustatytos darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės taikomos: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje; 2) Lietuvos Respublikos piliečiams, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems kitoje Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėje narėje; 3) asmenims, kurie nėra Europos Sąjungos piliečiai, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 1 dalyje, ir nėra asmenys, kurie pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojasi laisvo asmenų judėjimo teise, (toliau – trečiųjų šalių piliečiai), turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas, ir asmenims, turintiems teisę gauti laikinąją apsaugą, iki sprendimo dėl laikinosios apsaugos suteikimo (nesuteikimo) priėmimo, tačiau ne ilgiau kaip laikinosios apsaugos laikotarpiu; 4) darbdaviams, registruotiems Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, ir darbdaviams fiziniams asmenims, deklaravusiems gyvenamąją vietą pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą. 3. Šio įstatymo nuostatos dėl: 1) konsultavimo dėl sezoninio darbo paslaugų teikimo taikomos ir trečiųjų šalių piliečiams, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų; 2) tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo taikomos:	

	a) trečiųjų šalių piliečiams, ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį, išskyrus atvykstančius į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų; b) prieglobsčio prašytojams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 2 straipsnio 20 dalyje, turintiems teisę dirbti ir ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį; 3) laisvų darbo vietų registravimo, informavimo ir tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo taikomos ir darbdaviams, vykdantiems veiklą Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse ir Šveicarijos Konfederacijoje. 4. Atsakomybė už nelegalų darbą, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, nedeklaruotą darbą ir nedeklaruotą savarankišką veiklą taikoma visiems asmenims, veikiantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje. 5. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais. **28 straipsnis. Konsultavimo paslaugos** 1. Konsultavimo paslaugos teikiamos siekiant padidinti darbo ieškančių asmenų motyvaciją įsidarbinti ar mokytis, patarti dėl darbo keitimo, padėti jiems pasirinkti profesiją ar planuoti karjerą, atsižvelgiant į asmenines savybes ir darbo rinkos poreikius. 2. Konsultavimo paslaugas siekiant užimtumo sudaro: 1) profesinis konsultavimas ir profesinės karjeros planavimas; 2) konsultavimas dėl pasirengimo dirbti; 3) psichologinis konsultavimas; 4) konsultavimas dėl verslo kūrimo. 3. Teikiant profesinio konsultavimo ir profesinės karjeros planavimo paslaugą, skirtą darbo ieškančio asmens profesiniam apsisprendimui, padedama darbo ieškantiems asmenims įvertinti savo gebėjimus ir asmenines savybes renkantis tam tikrą profesiją, persikvalifikuojant ar keičiant darbą, suteikiama karjeros valdymo kompetencijų, motyvuojama mokytis, dirbti ar dalyvauti socialinės ir profesinės reabilitacijos priemonėse. 4. Teikiant konsultavimo dėl pasirengimo dirbti paslaugą, asmenims suteikiama žinių ir praktinių įgūdžių, padedančių priimti informacija pagrįstus sprendimus ir (ar) atlikti veiksmus, būtinus įsidarbinimą ribojančioms aplinkybėms pašalinti, atkurti darbo įpročius ir (ar) įgyti darbo paieškos įgūdžių, ugdomas asmenų pasirengimas darbo rinkai. 5. Teikiant psichologinio konsultavimo paslaugą, padedama darbo ieškantiems asmenims spręsti emocines, asmenybės ir bendravimo problemas, sudarančias kliūtis jų užimtumui.	

	6. Teikiant konsultavimo dėl verslo kūrimo paslaugą, padedama asmenims apsispręsti dėl galimybės pradėti kurti savo verslą, suteikiama žinių, padedančių priimti pagrįstą sprendimą dėl verslo kūrimo, dalyvaujant šio įstatymo 47 straipsnyje nustatytoje priemonėje, suteikiama verslo plano rengimo, verslo administravimo, išlaikymo bei plėtros žinių. 7. Užimtumo tarnyba, teikdama konsultavimo paslaugas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali pasitelkti trečiuosius asmenis. 8. Konsultavimo paslaugos gali būti teikiamos, organizuojant konsultacinius užsiėmimus individualiai arba grupėms. **Išimtys:** **Mokslo ir studijų įstatymas** **77 straipsnis. Studijų kainos apmokėjimas valstybės biudžeto lėšomis** 1. Stojančiųjų priėmimui į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančių į studijų stipendijas sudaromos dvi konkursinės eilės. Šios konkursinės eilės sudaromos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, įvertinus valstybinių aukštųjų mokyklų siūlymus, ir paskelbiamos kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios. Konkursinėse eilėse esančių stojančiųjų konkursinis balas skaičiuojamas iš brandos egzaminų, mokymosi ir kitų specialiųjų gebėjimų įvertinimo rezultatų. 1^1. Į pirmąją konkursinę eilę patenka visi šio įstatymo 59 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas atitinkantys asmenys. Į antrąją konkursinę eilę patenka asmenys, esantys pirmojoje konkursinėje eilėje ir papildomai atitinkantys bent vieną iš šių sąlygų: 1) stojantieji į pirmosios pakopos universitetines ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas yra baigę trumposios pakopos studijas; 2) stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas atitinka aukštosios mokyklos nustatytas specialiųjų gebėjimų ir kompetencijų sąlygas ir turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas – ne trumpesnę kaip 24 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į trumposios pakopos studijas – ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį. Į praktinės veiklos patirties trukmę įskaitoma darbo pagal darbo sutartį, savanoriškos veiklos pagal savanoriškos veiklos sutartį, privalomosios pradinės karo tarnybos, profesinės karo tarnybos ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos trukmė. Reikalavimus praktinės veiklos patirčiai ir praktinės veiklos patirties trukmės skaičiavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras;	

	TAR pastaba: 77 straipsnio 1[1] dalies 2 punkto redakcija nuo 2027-07-01: 2) stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas atitinka aukštosios mokyklos nustatytas specialiųjų gebėjimų ir kompetencijų sąlygas ir turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas – ne trumpesnę kaip 24 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į trumposios pakopos studijas – ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį. Į praktinės veiklos patirties trukmę įskaitoma darbo pagal darbo sutartį, savanoriškos veiklos pagal savanoriškos veiklos sutartį, privalomosios pradinės karo tarnybos, išskyrus atliktą 9 mėnesių privalomąją pradinę karo tarnybą, profesinės karo tarnybos ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos trukmė. Atlikta 9 mėnesių privalomoji pradinė karo tarnyba prilyginama 12 mėnesių praktinės veiklos patirčiai. Reikalavimus praktinės veiklos patirčiai ir praktinės veiklos patirties trukmės skaičiavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras; 3) asmenys, kurie atitinka šio įstatymo 82[1] straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus. 1[2]. Vykdant bendrojo priėmimo pagrindinį etapą, pirmiausia organizuojamas stojančiųjų, esančių antrojoje konkursinėje eilėje, konkursas. Įvykus šiam konkursui, valstybės finansuojamų vietų negavę antrojoje konkursinėje eilėje esantys stojantieji toliau dalyvauja konkurse kartu su stojančiaisiais, esančiais pirmojoje konkursinėje eilėje, o jeigu valstybės finansuojamos vietos, skirtos antrojoje eilėje buvusiems asmenims, lieka neužimtos, į jas bendrąja konkurso tvarka pretenduoja pirmojoje eilėje esantys stojantieji. Pasibaigus bendrojo priėmimo pagrindiniam etapui, į likusias neužimtas valstybės finansuojamas studijų vietas priėmimas vykdomas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. 2. Trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamos studijų vietos aukštosioms mokykloms tenka pagal stojančiųjų, esančių pirmojoje ir antrojoje konkursinėse eilėse, pasirinkimą, neviršijant nustatyto valstybės finansavimo ir laikantis valstybinėms aukštosioms mokykloms švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyto studijų programai minimalaus studijų vietų skaičiaus pagal studijų kryptis ir (arba) krypčių grupes. 3. Atitinkamais metais į mokslo ir studijų institucijas priimamų asmenų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų, antrosios pakopos, doktorantūros, profesinių studijų vietų, studijų stipendijų preliminarų skaičių ir skiriamą valstybės finansavimą (nustatytus pagal patvirtintas atitinkamų metų normines studijų kainas ir studijų krypčių grupes ir (arba) jų grupių junginius arba bendrą skaičių pagal studijų pakopas (mokslo ir meno doktorantūros – pagal mokslo ir meno sritis) iki kiekvienų metų balandžio 2 dienos nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius ir valstybės finansines galimybes.	

	Antrajai konkursinei eilei sudaryti Vyriausybė skiria ne mažiau kaip 10 procentų valstybės finansuojamų studijų vietų ir valstybės finansavimo lėšų (nustatytų pagal atitinkamais metais į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas priimamų asmenų preliminarų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičių ir skiriamą valstybės finansavimą). 4. Atitinkamais metais į mokslo ir studijų institucijas priimamiems trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentams skiriamo valstybės finansavimo ir preliminaraus valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus paskirstymą pagal studijų kryptis ir (arba) jų grupes (menų studijų – ir pagal studijų programas arba specializacijas, vidaus sistemos pareigūnų ir sveikatos priežiūros specialistų rengimo studijų – pagal studijų programas, pedagogų rengimo studijų – pagal studijų programas arba specializacijas ir (arba) studijų programų arba specializacijų grupes) iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes ir įvertinęs absolventų įsidarbinimo rodiklius. Atsižvelgdamas į priimtų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas vietas asmenų skaičių per pastaruosius trejus metus ir studijų krypčių vertinimo rezultatus, švietimo, mokslo ir sporto ministras iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos nustato atitinkamais metais antrajai konkursinei eilei formuoti skiriamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus paskirstymą pagal studijų kryptis ir (arba) jų grupes (menų studijų – ir pagal studijų programas arba specializacijas, pedagogų rengimo studijų – pagal studijų programas, specializacijas arba jų grupes). 5. Galutinį valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų skaičių ir jų pasiskirstymą pagal aukštąsias mokyklas bei studijų krypčių grupes tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, kai yra žinomi stojimo į aukštąsias mokyklas rezultatai ir pasirašytos studijų sutartys. 6. Nuolatinės formos studijų vietų, į kurias priimtų studentų studijos pagal šio straipsnio nuostatas apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka nepakitęs per visą nustatytą studijų laikotarpį, o ištęstinės formos studijų vietų, į kurias priimamų studentų studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka nepakitęs per laikotarpį, ne daugiau kaip iki pusantro karto ilgesnį negu nustatytas atitinkamų nuolatinės formos studijų laikotarpis, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje numatytus atvejus. Kai valstybės finansuojamoje studijų vietoje studijuojantis asmuo pašalinamas iš aukštosios mokyklos, praranda valstybės finansavimą arba nutraukia studijas ir kai valstybės finansuojama studijų vieta nėra užimama šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka,	

	aukštosios mokyklos studijų vietai skirtas valstybės finansavimas išlieka tol, kol atsilaisvinusių neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalis tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje yra ne didesnė kaip didžiausia leidžiama toje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje. Kai atsilaisvinusių neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalis tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje yra didesnė nei didžiausia leidžiama toje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje, valstybės finansavimas mažinamas ta dalimi, kuri viršija didžiausią leidžiamą atsilaisvinusių neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalį. Didžiausia leidžiama atsilaisvinusių neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalis yra 25 procentai nuo priėmimo metais tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka užfiksuoto valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiaus. 7. Asmuo, kurio studijas finansuoja valstybė, Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę keisti studijų programą ir studijų formą toje pačioje studijų krypčių grupėje, neprarasdamas likusios valstybinio studijų finansavimo dalies, ne didesnės negu tos studijų programos norminė studijų kaina. 8. Preliminaraus valstybės finansuojamų antrosios pakopos universitetinių studijų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo paskirstymą pagal aukštąsias mokyklas ir studijų krypčių grupes bei galimą nuokrypį tarp studijų krypčių grupių tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, neviršydamas valstybės finansavimo, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes, mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei meno veiklos rezultatų įvertinimą ir (arba) pirmosios pakopos absolventų pagal studijų krypčių grupes ir (arba) studijų kryptis skaičių. Preliminaraus valstybės finansuojamų antrosios pakopos studijų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo paskirstymas pagal aukštąsias mokyklas tvirtinamas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Universitetai, vykdantys tarpkryptines magistrantūros studijas, savo nustatyta tvarka nustato studijų krypčių grupę, su kuria susieja studentų priėmimą. 9. Valstybės finansuojamų doktorantūros vietų ir studijų stipendijų skaičių mokslo ir studijų institucijose tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras pagal mokslo ir meno kryptis, neviršydamas valstybės finansavimo, apskaičiuoto pagal patvirtintą preliminarų studijų vietų ir studijų stipendijų skaičių ir normines studijų kainas, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes ir į Lietuvos mokslo tarybos atliktą mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei meno veiklos rezultatų įvertinimą, doktorantūros rezultatus, taip pat į mokslo ir studijų	

	institucijų nustatytas atitinkamų metų doktorantūros studijų kainas. Valstybės finansuojamų doktorantūros vietų ir studijų stipendijų skaičiaus paskirstymas pagal mokslo ir meno kryptis ir mokslo ir studijų institucijas tvirtinamas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. 10. Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta valstybės finansuojamų doktorantūros vietų dalis doktorantūros teisę turinčioms mokslo ir studijų institucijoms gali būti paskirstyta konkurso būdu per švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus terminus, pasitelkiant Lietuvos mokslo tarybą. Konkursas vykdomas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, pagal kurią numatoma, kad doktorantūros temas gali siūlyti ministerijos, įmonės, įstaigos arba organizacijos. Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintame tvarkos apraše numatytais atvejais konkurso būdu valstybės finansuojama doktorantūros vieta gali būti paskirta ir doktorantūros teisės neturinčiai mokslo ir studijų institucijai ar įmonei, įstaigai, organizacijai, vykdančiai doktorantūros krypties aukšto lygio mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus ir dalyvaujančiai konkurse kartu su doktorantūros teisę turinčia mokslo ir studijų institucija (institucijomis). Šiuo atveju taikoma konkurse dalyvavusios doktorantūros teisę turinčios mokslo ir studijų institucijos nustatyta studijų kaina. Konkursą laimėjusi doktorantūros teisės neturinti mokslo ir studijų institucija ar įmonė ir kartu su ja konkurse dalyvavusi (dalyvavusios) doktorantūros teisę turinti (turinčios) mokslo ir studijų institucija (institucijos) sudaro su Lietuvos mokslo taryba suderintą sutartį dėl doktorantūros vykdymo. 11. Valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičius nustatomas įvertinus valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, siūlymus ir specialistų įsidarbinamumo rodiklius. Specialistų poreikį, atsižvelgusios į valstybės reikmes, institucijos nustato pagal atitinkamas kvalifikacijas ir iki kiekvienų metų sausio 1 dienos pateikia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, pateiktus specialistų poreikio duomenis, atsižvelgdamas į universitetų nustatytas atitinkamų metų profesinių studijų kainas ir neviršydamas valstybės finansavimo, tvirtina valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičių pagal aukštąsias mokyklas ir kvalifikacijas, kurias teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka suteikia aukštoji mokykla (rezidentūros atveju – pagal studijų programas, pedagogų rengimo atveju – pagal ugdymo sričių dalyką arba ugdymo sričių dalykų grupes). 12. Valstybė finansuoja studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose studijų vietose, studijų kainą šio įstatymo 83 straipsnyje nustatyta tvarka. 13. Valstybės biudžeto lėšos studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skiriamos Vyriausybės nustatyta tvarka.	

	14. Valstybės finansuojamose studijų vietose studijavę asmenys ir studijų stipendiją gavę asmenys, pašalinti iš mokslo ir studijų institucijos arba nutraukę studijas, Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka privalo į valstybės biudžetą grąžinti studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skirtas lėšas arba jų dalį. 15. Švietimo, mokslo ir sporto ministras nustato konkuravimo dėl priėmimo į valstybės finansuojamas studijas aukštosiose mokyklose tvarką asmenims: 1) įgijusiems kvalifikaciją, suteikiančią teisę į aukštąjį mokslą, pagal tarptautinių organizacijų arba užsienio valstybių švietimo programas; 2) Lietuvos Respublikoje vidurinį išsilavinimą įgijusiems iki įsigaliojant šiam įstatymui; 3) švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka ir atvejais atleistiems nuo valstybinių brandos egzaminų. 16. Užsienio lietuvių, įgijusių vidurinį išsilavinimą Lietuvoje, konkuravimo dėl priėmimo į valstybės finansuojamas studijų aukštosiose mokyklose vietas tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. 17. Iš mokslo ir studijų institucijos pašalinus valstybės finansuojamoje studijų vietoje studijavusį asmenį arba jam nutraukus studijas (išskyrus šio straipsnio 7 dalyje numatytus atvejus), į atsilaisvinusią valstybės finansuojamą studijų vietą valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje studijavę asmenys perkeliami aukštosios mokyklos nustatyta tvarka, vadovaujantis šio įstatymo 78 straipsnyje įtvirtintais principais. **79 straipsnis. Kainos, sumokėtos už studijas, kompensavimas** 1. Vyriausybės nustatyta tvarka ir dydžiu daliai valstybės nefinansuojamose trumposios, pirmosios ir antrosios pakopų ar vientisųjų studijų vietose geriausiais rezultatais studijų metus baigusių asmenų kiekvienais metais kompensuojama per atitinkamą laikotarpį sumokėta studijų kaina (studijų kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina). Asmenų, kuriems kompensuojama studijų kaina (studijų kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina), skaičius pagal konkrečią aukštosios mokyklos studijų kryptį nustatomas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Valstybės nefinansuojamose studijų vietose geriausiai studijų metus baigusių asmenų eilės pagal studijų kryptis sudaromos aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. 2. Geriausiais rezultatais studijų metus baigusių asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina), skaičius pagal konkrečią aukštosios mokyklos studijų kryptį yra proporcingas atitinkamais priėmimo į aukštąją mokyklą metais įstojusiųjų į tos krypties studijų vietas skaičiui. Bendras	

	asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina, skaičius yra ne didesnis kaip 10 procentų tais studijų metais trumposios, pirmosios ir antrosios pakopų ar vientisąsias studijas baigusių asmenų skaičiaus. **80 straipsnis. Valstybės finansavimo studijoms ir studijų kainos kompensavimo atvejai** 1. Šio įstatymo 77 straipsnyje nustatyta tvarka valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena studijų vieta, jeigu: 1) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis; jeigu asmuo vienu metu studijuoja pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena jo pasirinktos studijų programos studijų vieta; jeigu asmuo vienu metu studijuoja pagal vientisųjų studijų ir antrosios pakopos studijų programas, valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena jo pasirinktos studijų programos studijų vieta; 2) asmenys vienu metu studijuoja dviejose ar daugiau doktorantūrose ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis; 3) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau profesinių studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis; 4) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau trumposios pakopos studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis. 2. Teisės šio įstatymo 77 ir 79 straipsniuose nustatyta tvarka į valstybės finansuojamą studijų vietą ar į studijų kainos kompensavimą neturi: 1) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal tos pačios pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis; jeigu asmuo baigė vientisųjų studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą pirmosios pakopos studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi; jeigu asmuo baigė pirmosios pakopos studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą vientisųjų studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi; jeigu asmuo baigė antrosios pakopos studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą vientisųjų studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi; 2) asmenys, pakartotinai studijuojantys doktorantūroje, jeigu daugiau kaip pusę doktorantūros trukmės jie buvo studijavę valstybės biudžeto lėšomis;	

	3) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal profesinių studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis; 4) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal trumposios pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis; 5) užsieniečiai, išskyrus šio įstatymo 82 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodytus asmenis, taip pat Europos Sąjungos valstybių narių, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių piliečius, dirbančius ir (arba) turinčius teisę nuolat arba laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos narius, kitų užsienio valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, turinčius teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, taip pat išskyrus kitus užsieniečius ir asmenis be pilietybės, turinčius teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba turinčius teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, įgijusius vidurinį išsilavinimą pagal Lietuvos vidurinio ugdymo programą, studijuojančius pagal trumposios, pirmosios pakopų ar vientisųjų studijų programą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. 3. Už studijas kainą, proporcingą dalyko (modulio) apimčiai, moka: 1) asmenys, studijuojantys atskirus dalykus ar modulius; 2) asmenys, kartojantys studijų programos atskirus dalykus. **82 straipsnis. Stipendijos ir kita parama studentams** 1. Studentams gali būti mokamos socialinės, skatinamosios, tikslinės ir studijų stipendijos. 3. Skatinamosios stipendijos geriausiems studentams, neatsižvelgiant į jų studijų finansavimo pobūdį, skiriamos iš aukštųjų mokyklų ar kitų lėšų, atsižvelgiant į studijų rezultatus ar kitus akademinius laimėjimus. Valstybinių aukštųjų mokyklų skatinamųjų stipendijų fondas sudaromas ir šios stipendijos skiriamos valstybinių aukštųjų mokyklų senatų (akademinių tarybų) nustatyta tvarka, suderinta su studentų atstovybe. 4. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų aukštųjų mokyklų studentams gali būti teikiama parama. 5. Paramos aukštųjų mokyklų doktorantams ir studentams, studijuojantiems pagal profesines studijų programas (išskyrus gydytojus rezidentus, gydytojus odontologus rezidentus ir veterinarijos gydytojus rezidentus, dirbančius rezidentūros bazėje), priimtiems į studijų vietas, kuriose studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, arba gaunantiems studijų stipendiją, teikimo tvarką nustato Vyriausybė.	

	5^1. Aukštųjų mokyklų doktorantams, priimtiems į valstybės nefinansuojamas vietas, gali būti teikiama parama už studijų rezultatus ir parama akademinėms išvykoms. Paramos teikimo tvarką nustato Vyriausybė. Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka gali būti skiriama parama aukštųjų mokyklų studentams, vykstantiems studijuoti arba atlikti praktikos užsienyje, taip pat užsieniečiams ir užsienio lietuviams, atvykusiems į studijas, lietuvių kalbos ir kultūros kursus mokslo ir studijų institucijose. 7. Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka gali būti skiriama parama Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose studijuojantiems užsienio lietuviams ir finansuojamos užsienio lietuvių, įgijusių išsilavinimą užsienyje, trumposios, pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopos studijos. 8. Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka gali būti finansuojamos Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose studijuojančių užsienio valstybių piliečių trumposios, pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopos studijos. 9. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti skiriama parama įstojusiems į aukštąsias mokyklas ne Lietuvos Respublikoje ir jose studijuojantiems Lietuvos Respublikos piliečiams, taip pat kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių piliečiams, dirbantiems ir (arba) turintiems teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos nariams. Ši parama gali būti skiriama ir kitų užsienio valstybių piliečiams ir asmenims be pilietybės, turintiems teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar kituose teisės aktuose nenustatyta kitaip. 10. Aukščiausius konkursinius balus pagal stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas konkursinę eilę surinkusiems asmenims, priimtiems į valstybės nefinansuojamas vietas, iš valstybės biudžeto lėšų studijų laikotarpiui skiriama norminės studijų kainos dydžio (kai už studijas mokama metinė studijų kaina mažesnė už norminę studijų kainą, – studijų kainos dydžio) studijų stipendija. Atitinkamais metais priimamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų valstybės finansavimą studijų stipendijoms ir preliminarų gaunančių studijų stipendijas trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų, antrosios pakopos, doktorantūros studijų studentų skaičių (nustatytą pagal patvirtintas atitinkamų metų normines studijų kainas) iki kiekvienų metų balandžio 2 dienos nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius ir valstybės finansines galimybes. Studijų stipendijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Studijų stipendijas administruoja Valstybinis studijų fondas.	

	10^1. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų tikslinės stipendijos gali būti mokamos studentams, įstojusiems į Vyriausybės nustatytų prioritetinių studijų krypčių, studijų programų grupių ar studijų programų valstybės finansuojamas studijų vietas ar nefinansuojamas studijų vietas su studijų stipendija, neatsižvelgiant į kitas gaunamas stipendijas ar paramą. Tikslinė stipendija mokama neturintiems akademinių skolų studentams ne rečiau kaip kartą per pusę metų visą studijų laikotarpį, bet ne ilgiau kaip studijų programoje nustatyta studijų trukmė. Atitinkamų metų trumposios pakopos, pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų prioritetines studijų kryptis, studijų programų grupes ar studijų programas nustato Vyriausybė iki kiekvienų metų balandžio 2 dienos, atsižvelgdama į ministerijų pasiūlymus, valstybės ūkinės, socialinės, kultūrinės ir regioninės plėtros poreikius, nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją, Vyriausybės nustatytas prioritetines mokslo tiriamosios ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų raidos kryptis ir jų prioritetus bei valstybės finansines galimybes. Tikslines stipendijas administruoja Valstybinis studijų fondas. 11. Aukštųjų mokyklų studentai turi teisę gauti ir kitą juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių, fizinių asmenų paramą. **59 straipsnis. Priėmimas į aukštąją mokyklą** 1. Į aukštosios mokyklos pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas konkurso būdu priimami asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir išlaikę ne mažiau kaip tris (stojantieji į menų studijų krypčių grupės studijas ir baigę trumposios pakopos studijas – ne mažiau kaip du) valstybinius brandos egzaminus: lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (stojantiesiems į menų studijų krypčių grupės studijas jo išlaikyti nebūtina) ir stojančiojo pasirinktą egzaminą (baigusiems trumposios pakopos studijas pasirinkti egzamino nebūtina), kurių: 1) įvertinimų aritmetinis vidurkis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka prilygsta brandos egzaminų programose nustatytam pagrindiniam mokymosi pasiekimų lygiui, jeigu stojama į universitetines studijas; 2) įvertinimų aritmetinis vidurkis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka prilygsta brandos egzaminų programose nustatytam patenkinamam mokymosi pasiekimų lygiui, jeigu stojama į kolegines studijas. 2. Asmenų priėmimas į aukštąsias mokyklas gali būti vykdomas iki studijų pagal atitinkamą studijų programą pradžios. Konkursinių mokomųjų dalykų pagal studijų kryptis sąrašą, išskirdamos pagrindinį dalyką, kiekvienais metais nustato aukštosios mokyklos ir, suderinusios su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, paskelbia jį ne vėliau kaip prieš 3 metus iki atitinkamų	

	metų rugsėjo 1 dienos. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti priėmimo į aukštąsias mokyklas reikalavimai netaikomi: 1) asmenims, įgijusiems kvalifikaciją, suteikiančią teisę į aukštąjį mokslą, pagal tarptautinių organizacijų arba užsienio valstybių švietimo programas; 2) asmenims, Lietuvos Respublikoje vidurinį išsilavinimą įgijusiems iki šio įstatymo įsigaliojimo; 3) asmenims, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka ir atvejais atleistiems nuo valstybinių brandos egzaminų. 3. Į aukštosios mokyklos trumposios pakopos studijas konkurso būdu priimami asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją, įgytą pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros ketvirtąjį lygį atitinkančią profesinio mokymo programą, atsižvelgiant į jų mokymosi pasiekimus ir kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus, įvertinus profesiniuose standartuose ir studijų krypčių aprašuose nustatytus reikalavimus. 4. Konkursinio balo sudarymo principus ir kitus kriterijus aukštosios mokyklos skelbia kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios. Mažiausią stojamąjį konkursinį balą aukštosios mokyklos skelbia kiekvienais metais ne vėliau kaip iki birželio 1 dienos. 5. Bendrą studijų vietų skaičių pagal studijų kryptis ir (arba) studijų krypčių grupes ir studijų pakopas nustato aukštoji mokykla, atsižvelgdama į savo galimybes užtikrinti studijų kokybę. 6. Minimalų studijų programos studijų vietų skaičių valstybinėse aukštosiose mokyklose pagal studijų kryptis ir (arba) krypčių grupes ir pakopas nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs aukštųjų mokyklų siūlymus. 7. Asmenų (išskyrus užsieniečius, kurie pretenduoja į valstybės nefinansuojamas studijų vietas), stojančių į trumposios pakopos, pirmosios pakopos, vientisąsias ir profesines studijas, priėmimas vykdomas naudojantis šiai funkcijai atlikti skirta valstybės informacine sistema. Centralizuotas priėmimo į trumposios pakopos, pirmosios pakopos, vientisąsias ir profesines studijas koordinavimas vykdomas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Kiekvienais metais iki rugpjūčio 30 dienos savo interneto svetainėse aukštosios mokyklos pateikia visuomenei informaciją apie priėmimo į savo aukštosios mokyklos valstybės finansuojamas vietas rezultatus pagal studijų programas, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – informaciją apie priėmimo į aukštųjų mokyklų valstybės finansuojamas vietas rezultatus pagal aukštąsias mokyklas ir studijų programas. Kiekvienais metais iki spalio 1 dienos aukštosios mokyklos pateikia visuomenei informaciją apie priėmimo į savo aukštosios mokyklos valstybės nefinansuojamas vietas rezultatus pagal studijų programas, o Švietimo,	

	mokslo ir sporto ministerija – informaciją apie priėmimo į valstybės nefinansuojamas vietas rezultatus pagal aukštąsias mokyklas ir studijų programas. 8. Asmenys, turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją, į antrosios pakopos studijų programas priimami aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. 9. Asmenys, ketinantys mokytis pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas ar studijuoti atskirus studijų dalykus (modulius), priimami aukštųjų mokyklų nustatyta tvarka. **Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas** **35 straipsnis. Teisė gauti našlių ar našlaičių pensiją** **<...>** 4. Šio įstatymo nustatyta tvarka našlių ar našlaičių pensija skiriama asmenims, gyvenantiems valstybėse, kuriose jiems netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, taip pat mirus asmeniui (asmenį paskelbus mirusiu), nurodytam šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte, jeigu mirusysis (paskelbtas mirusiu) buvo įgijęs ne mažesnį kaip minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti (atsižvelgiant į asmens amžių mirties (paskelbimo mirusiu) dieną) dirbdamas Lietuvos įmonėse arba buvo reabilituotas politinis kalinys ar tremtinys, dalį stažo įgijęs kalinimo metu ar tremtyje. **38 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti našlaičių pensiją** <...> 2. Švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programų ar formaliojo profesinio ugdymo programų mokiniai ir dieninių ar nuolatinių studijų programų studentai, sukakę 18 metų, turi teisę gauti našlaičių pensiją iki mokymosi arba studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, kurie turi teisę gauti našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.), bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai. **42 straipsnis. Pensijos skyrimas asmeniui gyvenant užsienio valstybėje ir pensijos mokėjimas pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę** 1. Asmeniui gyvenant užsienio valstybėje, kurioje jam taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, pensija skiriama ir mokama pagal šį įstatymą ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas dėl pensijų mokėjimo.	

	2. Asmeniui gyvenant užsienio valstybėje, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, pensija skiriama už šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytus stažo laikotarpius. 3. Pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, jam mokama paskirtoji pensija, jeigu pensijos gavėjas yra įgijęs ne mažesnį kaip minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti ir visą šį stažą įgijo dirbdamas Lietuvos įmonėse arba pensijos gavėjas yra reabilituotas politinis kalinys ar tremtinys, įgijęs dalį stažo kalinimo metu ar tremtyje. Tais atvejais, kai pensijos gavėjas yra įgijęs ne mažesnį kaip minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti dirbdamas Lietuvos įmonėse, tačiau į jo stažą buvo įskaityti laikotarpiai, įgyti dirbant užsienio valstybėse, pensija perskaičiuojama tik pagal stažo, įgyto dirbant Lietuvos įmonėse, duomenis ir mokama perskaičiuota pensija. 4. Našlių ar našlaičių pensijos gavėjui, persikėlusiam gyventi į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo, paskirtoji našlių ar našlaičių pensija mokama, jei mirusysis (paskelbtas mirusiu) atitiko šio įstatymo 35 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas. Jeigu našlių pensija, paskirta iki 2007 m. sausio 1 d., ar našlaičių pensija buvo paskirta už mirusiojo (paskelbto mirusiu) įgytą minimalųjį stažą atitinkamos rūšies pensijai gauti dirbant Lietuvos įmonėse, tačiau į jo stažą buvo įskaityti laikotarpiai, įgyti dirbant užsienio valstybėse, našlių ar našlaičių pensija perskaičiuojama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka pagal mirusiojo (paskelbto mirusiu) stažo, įgyto dirbant Lietuvos įmonėse, duomenis ir mokama perskaičiuota pensija. 5. Kitais atvejais užsienio valstybėje gyvenančiam asmeniui, neatitinkančiam šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, pensija mokama dar šešis mėnesius po asmens išvykimo mėnesio ir po to jos mokėjimas nutraukiamas. 6. Šio straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalių nuostatos dėl pensijos mokėjimo pensijos gavėjui persikėlus gyventi į užsienio valstybę taikomos tik tais atvejais, kai pensijos gavėjas išvyksta į užsienio valstybę, kurioje jam netaikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ar Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos dėl pensijų mokėjimo. Lietuvos Respublikai prisijungus prie tarptautinių konvencijų arba sudarius tarptautines sutartis dėl pensijų mokėjimo, pensija mokama taip, kaip nustatyta tarptautinėse konvencijose arba sutartyse.	

	Projektas **1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas** **1. Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:** **„1. Šio įstatymo paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje.“**	
40 straipsnis **Perkėlimas į nacionalinę teisę** 1. <...> Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurios panaikinamos šia direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Valstybės narės nustato nuorodos darymo tvarką ir suformuluoja minėtą teiginį. <...>.	**Projektas** **11 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas** **Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:** **„Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo priedas** **ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI** **<...>** **5. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų.** **<...>** _____“.	**Visiškas**